

ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระ隈ร้าว

เพลิน พิทักษ์สังคม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เพลิน พิทักษ์สังคม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา^๑
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.สุรัตน์ ไชยชนะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ เชาวน์ ณัฐวุฒิ)

..... กรรมการ

(ดร.สุรัตน์ ไชยชนะ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๑๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศคุณภาพ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำ
แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดีซึ่งจาก อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชนก ซึ่งเป็นประธานกรรมการ
ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ เชาวน์ มณีวงศ์ ประธานกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์
ดร.ฉลอง ทับศรี กรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาด้านคว้า^{ห้ามคัดลอก}
หาความรู้และประสบการณ์อย่าง กว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณ อย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ทั้งท่านที่ได้ปรากฏนามในงานวิจัยและไม่ปรากฏนาม
ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
แบบสอบถาม และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณะผู้บริหารทุกท่าน^{ห้ามคัดลอก}
ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณบุพการีและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ
คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณเป็นคร่อญชาแก่บุพการีและบุตรพาราบ
ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอน ให้ความรักความเมตตาและประสิทธิประสาทวิชาการความรู้แก่ผู้วิจัย
จนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เพลิน พิทักษ์สังคม

48990082: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่/ สิ่งแวดล้อม/ โรงเรียนมัธยมศึกษา/
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว

เพลิน พิทักษ์ส่งคุณ: ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
มัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว (PROBLEMS OF SCHOOL BUILDING
AND ENVIRONMENT ADMINISTRATION OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
OFFICE OF SAKAEO EDUCATIONAL SERVICE AREA) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์:
สุรัตน์ ไชยชนกุ, กศ.ด., สิทธิพร นิขมศรีสมศักดิ์, Ed. D., 136 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามขนาดโรงเรียน และที่ตั้ง^{ที่ตั้ง}
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา
จำนวน 164 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิกเตอร์ (Likert) จำนวน 98 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way
ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
เป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe' Test)

ผลการวิจัยพน่าว่า

1. ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับน้อย
2. ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .05

48990082: MAJOR: EDUCATIONAL AMINISTRATION; M.ED. (EDUCATIONAL AMINISTRATION

KEYWORDS: PROBLEMS OF SCHOOL BUILDING/ ENVIRONMENT/

SECONDARY SCHOOLS/ THE OFFICE OF SAKAEV EDUCATIONAL SERVICE AREA

PLOEN PITAKSONGKRAM: PROBLEMS OF SCHOOL BUILDING AND ENVIRONMENT ADMINISTRATION OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SAKAEV EDUCATIONAL SERVICE AREA. THESIS ADVISORS: SURAT CHAICHOMPOO, Ed. D., SITIPORN NIYOMSRISOMSAK, Ed.D. 136 P. 2007.

The purposes of this study were to evaluate and to compare the problems of school building and environment administration of secondary schools under the office of Sakaeo Educational Service Area, as classified by school size and school location. The samples consisted of 164 school directors and assistant school directors. The research instrument was a five - rating scale questionnaire with 98 questions. The statistical devices employed in analyzing data were mean, standard deviation, one - way analysis of variance, and Cheffe test

The finding of study revealed that;

1. The problems of school building and environment administration of secondary schools under the office of Sakaeo Educational Service Area were rate at low level.
2. The problems of school building and environment administration of secondary schools under the office of Sakaeo Educational Service Area, classified by school size, as a whole and each dimension were non-significantly different.
3. The problems of school building and environment administration of secondary schools under the office of Sakaeo Educational Service Area, classified by school location, as a whole and each dimension were statistically different at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
สารบัญ	๒
สารบัญตาราง	๓
สารบัญภาพ	๔
บทที่	
1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ความสำคัญของการวิจัย	๓
ภาระในการวิจัย	๓
สมมติฐานของการวิจัย	๔
กรอบความคิดของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๗
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสะแก้ว	๑๐
แนวคิดการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียน	๒๐
การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	๒๔
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	๔๐
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๒
งานวิจัยในประเทศไทย	๔๒
งานวิจัยต่างประเทศ	๔๖
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	๔๙
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๙
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๐
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	๕๑

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
อภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	121
ประวัติย่อของผู้วิจัย	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	50
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	56
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามที่ตั้ง	57
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสะแก้ว โดยรวมและรายด้าน.....	58
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สะแก้ว ด้านการบริหารบิเวณโรงเรียน.....	59
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สะแก้ว ด้านการบริหารอาคารเรียน.....	60
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สะแก้ว ด้านการบริหารห้องเรียน.....	61
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สะแก้ว ด้านการบริหารห้องพิเศษ	62
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสะแก้ว ด้านการบริหารห้องบริการ.....	63
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสะแก้ว ด้านการบริหารอาคารฝีกงาน.....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว ด้านการบริหารอาคาร โรงอาหาร.....	65
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว ด้านการบริหารอาคารหอประชุม.....	66
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว ด้านการบริหารอาคารห้องน้ำ – ห้องส้วม.....	67
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว ด้านการบริหารอาคารผลศึกษา.....	68
15 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว จำแนกตามขนาดโรงเรียน	69
16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว จำแนกตามขนาดโรงเรียน	70
17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง	72
18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง.....	76
19 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างแก้ว จำแนกตามที่ตั้งเป็นรายคู่ โดยรวม	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้งเป็นรายคู่ ด้านการบริหารบริเวณโรงเรียน	80
21 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารอาคารเรียน.....	82
22 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารห้องเรียน.....	83
23 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารห้องพิเศษ.....	84
24 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารห้องบริการ.....	86
25 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารอาคารฝีกงาน.....	88
26 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารอาคาร โรงอาหาร	90
27 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารอาคารหอประชุม.....	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระภาค จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารอาคารห้องน้ำ ห้องส้วม.....	94
29 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระภาค จำแนกตามที่ตั้ง เป็นรายคู่ ด้านการบริหารอาคารพลศึกษา.....	96
30 ค่าอำนาจจำเลยข้อและค่าความเสื่อมน์ของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย	136

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 กรอบความคิดในการวิจัย 5